

ในพื้นที่อำเภอที่มีความเสี่ยงน้อยต่อเนื่อง

โดยมีจำนวนครั้งการเกิดอุบัติเหตุทางถนน เท่ากับศูนย์ (๐.๐๐)

ในช่วงเทศกาลสงกรานต์ พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๒ และเทศกาลปีใหม่ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๓

อำเภอคูแก้ว จังหวัดอุดรธานี

๑. ข้อมูลพื้นฐานของอำเภอ/ลักษณะภูมิประเทศ/สภาพแวดล้อม/สภาพปัญหาของพื้นที่/เส้นทางหลัก, เส้นทางรอง

๑.๑ ข้อมูลพื้นฐานของอำเภอคูแก้ว

ความเป็นมาของอำเภอคูแก้ว อำเภอคูแก้ว ตั้งชื่อตามโบราณสถาน “ ปรangkūแก้ว ” ซึ่งตั้งอยู่ที่วัดคูแก้ว หมู่ที่ ๗ ตำบลบ้านจืด อำเภอคูแก้ว จังหวัดอุดรธานี เดิมเชื่อกันว่าโบราณสถาน “ปรangkūแก้ว” ได้ก่อสร้างขึ้นมาในสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ หรือประมาณ พ.ศ. ๑๗๒๐ - ๑๗๖๐ โดยเป็นสถานที่ใช้สำหรับเป็นสถานที่พยาบาลรักษาคนป่วย ในพื้นที่โบราณสถานแห่งนี้ เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของชาวอำเภอคูแก้วและเป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาจนถึงปัจจุบัน อำเภอคูแก้ว เดิมเป็นเขตการปกครองของอำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ทางราชการได้แบ่งพื้นที่การปกครองออกมาตั้งเป็นกิ่งอำเภอคูแก้ว ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๓๗ โดยมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๓๗ โดยตั้งที่ว่าการอำเภอ ที่บ้านคูแก้ว หมู่ที่ ๗ ตำบลบ้านจืด ห่างจากจังหวัดอุดรธานีประมาณ ๖๕ กิโลเมตร และต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกาลงวันที่ ๒๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ยกฐานะขึ้นเป็น อำเภอคูแก้ว โดยให้มีผลบังคับตั้งแต่วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๐ ยกฐานะเป็นอำเภอ เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๐ เนื้อที่ ๑๘๑.๒๑๐ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑๑๓,๒๕๖ ไร่ แบ่งออกเป็น ๔ ตำบล ๓๗ หมู่บ้าน ครีวเรือน ๕,๘๙๔ หลังคาเรือน เทศบาลตำบล ๒ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล ๒ แห่ง ประชากร ๒๒,๐๓๔ คน ชาย ๑๑,๑๔๓ คน หญิง ๑๐,๘๙๑ คน มีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี

ทิศใต้ มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอกุมภวาปี และอำเภอศรีธาตุ จังหวัดอุดรธานี

ทิศตะวันออก มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอไชยวาน จังหวัดอุดรธานี

ทิศตะวันตก มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอกุมภวาปีและอำเภอประจักษ์ศิลปาคม จังหวัดอุดรธานี

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ/สภาพแวดล้อม

ภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่มสลับกับที่ดอน ลักษณะพื้นที่เป็นป่าสลับกับทุ่งนา มีลำน้ำและห้วยที่สำคัญหลายสายที่ไหลผ่าน

๑.๓ สภาพปัญหาของพื้นที่

- ปัญหาถนนเป็นหลุมเป็นบ่อ
- ปัญหาไฟฟ้าส่องสว่างตามเส้นทางไม่เพียงพอ
- สิ่งอำนวยความสะดวกการจราจรบนถนน(จุดเสี่ยง) ไม่เพียงพอ
- ปัญหารถบรรทุกพ่วง เช่น รถบรรทุกเศษยางพารา รถดิน รังบนถนนในช่วงเทศกาลดังกล่าว
- ต้นไม้สองข้างทางถนนบดบังทัศนวิสัยการมองเห็น เช่น บริเวณทางโค้ง

๑.๔ เส้นทางหลัก/เส้นทางรอง

- ถนนเส้นหนองหาน - กุมภวาปี (มีรถโดยสารประจำทาง สองแถว ผ่าน)
- ถนนเส้นคูแก้ว - กุมภวาปี (มีรถโดยสารประจำทาง สองแถว ผ่าน)
- ถนนเส้นคูแก้ว - ไชยวาน
- เส้นทางรอง เส้นทางที่เชื่อมต่อกันระหว่างหมู่บ้านและตำบล

/๒. การวิเคราะห์...

๒. การวิเคราะห์ศักยภาพทางยุทธศาสตร์ของพื้นที่อำเภอ (การวิเคราะห์พื้นที่/การดำเนินการ) (SWOT)

จุดแข็ง (Strengths)

๑. ประชาชนมีอาชีพหลัก คือ ทำนา ทำไร่
๒. กลุ่ม/องค์กรต่าง ๆ ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีความเข้มแข็ง
๓. หมู่บ้าน/ชุมชน มีปราชญ์ชาวบ้านในด้านต่าง ๆ สามารถถ่ายทอดความรู้ด้านการป้องกันอุบัติเหตุแก่ประชาชนทั่วไปได้อย่างทั่วถึง
๔. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานสนับสนุนงบประมาณในการซ่อมแซมถนนเส้นทางที่ชำรุดเป็นหลุมเป็นบ่อ ที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ
๕. หน่วยงานราชการทุกหน่วยงานมีการประชาสัมพันธ์ถ่ายทอดการป้องกันอุบัติเหตุ เช่น เมาไม่ขับ รมรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ต่อ พรบ. โดยประสานหน่วยงานกลางมาให้ประชาชนถึงในพื้นที่ สร้างความสะดวกสบายให้กับประชาชน
๖. สภาพภูมิประเทศอำเภอภูแก้วเป็นอำเภอขนาดเล็ก ถนนเส้นหลักจากเส้นทางภูแก้ว – ภูผาวาปี และเส้นทางภูแก้วหนองหาน มีจำนวนรถยนต์ ประชาชนผ่านน้อย และที่สำคัญเจ้าหน้าที่ตำรวจ สภ.ภูแก้ว โดยการอำนวยความสะดวกของนายอำเภอ ดำเนินงานเชิงบูรณาการในการตั้งจุดตรวจ จุดสกัด อำนวยความสะดวกให้ผู้สัญจรไปมา เป็นประจำอย่างต่อเนื่อง ทั้งในช่วงเทศกาล และช่วงปกติ

จุดอ่อน (Weaknesses)

๑. ถนนหลายเส้นทางยังเป็นดิน หิน เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ
๒. ประชาชนมีค่านิยมเปลี่ยนแปลงไปตามวัตถุนิยม
๓. ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจ รวมถึงไม่ตระหนักในผลของการเกิดอุบัติเหตุ
๔. ขาดการส่งเสริมด้านงบประมาณในการดำเนินการซ่อมสร้างถนน ทั้งทางหลักและทางรอง

โอกาส (Opportunity)

๑. ส่วนราชการให้การสนับสนุนวิชาการและงบประมาณ
๒. ส่งเสริมงบประมาณในการดำเนินการก่อสร้างซ่อมแซมถนนที่ยังชำรุดเป็นหลุมเป็นบ่อ
๓. ประชาชนต้องการงบประมาณในการซ่อมสร้างถนนด้านโครงสร้างเพื่อความปลอดภัย
๔. แนวโน้มความตื่นตัวความรับผิดชอบต่อสังคม

ภัยคุกคาม (Threats)

๑. ภัยธรรมชาติ เช่น ภัยแล้ง น้ำท่วม ทำให้ถนนหลายจุดชำรุด เป็นหลุมเป็นบ่อ
๒. ต้นทุนในการถ่ายทอดองค์ความรู้
๓. การส่งเสริมการทำประกันภัยรถยนต์ รถจักรยานยนต์

๓. แนวคิด วิธีการ และกลไกสำคัญที่ใช้ขับเคลื่อนดำเนินงานความปลอดภัยทางถนน เช่น การบริหารจัดการระบบข้อมูล การลดปัจจัยเสี่ยง

ปัจจัยสู่ความสำเร็จ

ด้านการบริหารจัดการ

- การประชุมคณะกรรมการ ศปถ.อ.กั๊ก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน บูรณาการการดำเนินการตามข้อสั่งการของรัฐบาล และข้อสั่งการของผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีอย่างเคร่งครัด
- กำหนดจุดตรวจหลัก/จุดบริการประชาชน จำนวน ๒ จุด ในพื้นที่
- การจัดตั้งด่านชุมชนทุกหมู่บ้าน ทุกตำบล ในพื้นที่
- การออกตรวจเยี่ยมจุดตรวจหลัก/ด่านชุมชน ทุกแห่ง เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน
- การจัดชุดเคลื่อนที่เร็วทั้งสามฝ่ายเพื่อดูแลรักษาความสงบ และป้องปราบผู้มีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุทางถนน ตลอด ๒๔ ชั่วโมง
- จัดทำประกาศอำเภอ เรื่อง มาตรการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน ให้ผู้นำหมู่บ้าน ประชาสัมพันธ์ผ่านหอกระจายข่าว วันละ ๒ ครั้ง เพื่อเน้นย้ำให้ประชาชนทราบ
- การเดินรณรงค์ของภาครัฐ เอกชน และโรงเรียนในพื้นที่ให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความปลอดภัยในการใช้รถบนถนน
- เจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาดแก่ผู้ฝ่าฝืนกฎจราจร
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทุกแห่งซ่อมแซมถนนที่เป็นหลุมเป็นบ่อในเบื้องต้น
- การประสานขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานทางหลวงชนบท ในการปรับปรุง ซ่อมแซม หรือเพิ่มเติมสิ่งอำนวยความสะดวกการจราจรในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ
- ผู้นำหมู่บ้าน / ชุมชนประชาสัมพันธ์ผ่านหอกระจายข่าวเกี่ยวกับมาตรการการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน
- การติดตั้งป้ายรณรงค์ประชาสัมพันธ์ ป้ายแจ้งเตือน เช่น ถนนทางโค้งอันตราย เป็นต้น
- ประชาชนจิตอาสาทุกหมู่บ้านร่วมกันทำความสะอาดถนนและตัดหญ้า กิ่งไม้ สองข้างถนน ทั้งถนนในหมู่บ้านและถนนเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน
- การชักซ้อมแผนป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน โดยบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงาน
- การประสานการปฏิบัติที่รวดเร็วถูกต้องเมื่อเกิดเหตุการณ์จริงในพื้นที่ โดยทุกหน่วยงานมีส่วนร่วมทั้งภาครัฐ และเอกชน
- การวิเคราะห์เชิงลึกถึงสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุในแต่ละกรณีของแต่ละวันหลังจากเสร็จสิ้นการประชุม video conference ของจังหวัด โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลัก เช่น โรงพยาบาล
- การปฏิบัติหน้าที่ในด่านตรวจ เจ้าหน้าที่แยกการปฏิบัติหน้าที่ เช่น อปพร.หญิง เน้นการให้บริการ แจกสิ่งของ เป็นต้น
- เจ้าหน้าที่ อสม. ทุกหมู่บ้านทุกพื้นที่ปฏิบัติการเคาะประตูบ้าน เข้าหาเป้าหมาย เช่น วงเหล้า งานเสี่ยง งานฉลองต่างๆ เพื่อแจ้งเตือนและขอความร่วมมือให้ปฏิบัติตามมาตรการของทางราชการ

/ปัญหาอุปสรรค...

ปัญหาอุปสรรค

- การทำบันทึกข้อตกลง MOU ยังไม่ครอบคลุมทุกหน่วยงาน
- เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประจำจุดตรวจ/จุดบริการ/ด่านชุมชนในแต่ละพื้นที่ยังไม่เข้าใจองค์แท้ถึงอำนาจหน้าที่ที่ชัดเจน ประกอบกับเป็นพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชนของตนจึงไม่กล้าดำเนินการอื่นใดที่เป็นผลกระทบต่อราษฎรในหมู่บ้านของตน
- ปัญหาถนนเป็นหลุมเป็นบ่อ
- ปัญหาไฟฟ้าส่องสว่างตามเส้นทางไม่เพียงพอ
- สิ่งอำนวยความสะดวกการจราจรบนถนน(จุดเสี่ยง) ไม่เพียงพอ
- ต้นไม้สองข้างทางถนนบดบังทัศนวิสัยการมองเห็น เช่น บริเวณทางโค้ง

กระบวนการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น จากข้อ ๒.

- การเน้นย้ำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประจำจุดตรวจหลัก/จุดบริการ/ด่านชุมชนถือปฏิบัติตามข้อสั่งการของผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี/ รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานี/นายอำเภอผู้เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด
- การบูรณาการร่วมของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชน ขับเคลื่อนแนวทางตามมาตรการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนอย่างต่อเนื่องและจริงจัง

ข้อเสนอแนะ

- จัดให้มีโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ด่านชุมชน
- การตั้งจุดตรวจ/ด่านชุมชนบริเวณถนนใกล้เคียงพื้นที่จัดงานประเพณี งานเลี้ยงฉลอง เป็นต้น
- การติดกล้องวงจรปิดให้ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงให้มากที่สุด
- การปลูกฝังเยาวชนในสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตนให้ถูกต้องในการขับขี่ยานพาหนะบนถนนและโทษของการฝ่าฝืนกฎจราจร
- การใช้มาตรการ อสม. เคาะประตูบ้าน เช่น แนะนำให้สวมหมวกนิรภัยทุกครั้งก่อนขับขี่ยานพาหนะและหากฝ่าฝืนจะถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย รวมถึงโครงการหมวกนิรภัยให้ยืมแก่ผู้ไม่มีหมวกนิรภัย
- หน่วยงานราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง หรือผู้นำหมู่บ้าน/ชุมชน รณรงค์ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆให้มากที่สุดถึงมาตรการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน หากฝ่าฝืนจะถูกดำเนินคดีอย่างเด็ดขาด
- จัดให้มีการจอตลอดแยกเป็นวันคือ วันคู่ เพื่อลดปัญหาการจราจรติดขัด
- กำหนดมาตรการของหมู่บ้านต่อผู้ฝ่าฝืนกฎจราจรหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนน เช่น มาตรการเชิงบวก มอบรางวัลให้แก่ผู้ปฏิบัติตนตามกฎหมายจราจรในโอกาสที่เหมาะสม และมาตรการเชิงลบ ตั้งคะแนนไว้ ๑๐๐ คะแนน หากผู้ใดฝ่าฝืนต้องถูกตัดสิทธิ์ตามลำดับที่กำหนด เช่น การตัดสิทธิ์การให้กู้ยืมเงินกองทุนต่างๆ เป็นต้น
- หน่วยงานราชการ ทุกหน่วยงานเน้นให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ทุกระดับ ในสังกัดถือปฏิบัติเป็นแบบอย่าง เช่น การคาดเข็มขัดนิรภัยขณะขับขี่รถยนต์ การสวมหมวกนิรภัยทุกครั้งก่อนขับขี่รถจักรยานยนต์ เป็นต้น หากฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามอาจถูกพิจารณาความดีความชอบหรืออื่นๆ
- เน้นย้ำการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่จุดตรวจ/จุดบริการ/ด่านชุมชน ต้องลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง (Take Action)
- จุดตรวจหลักต้องให้บังคับใช้กฎหมายแก่ผู้ฝ่าฝืนอย่างเข้มงวดและเด็ดขาดจริงจัง
- กำหนดให้มีด่านชุมชนทุกหมู่บ้านเน้นการปฏิบัติหน้าที่อย่างจริงจัง (Take Action)
- บูรณาการร่วมกับทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในขับเคลื่อนตามแนวทางที่กำหนดอย่างเคร่งครัด
- ดื่มต้องไม่ขับ สวมหมวกนิรภัยทุกครั้งก่อนขับขี่ยานพาหนะ ฯลฯ

๔. การใช้นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีระดับพื้นที่ (ท้องถิ่น/ท้องที่)

- ประชุม video conference ของจังหวัด โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลัก
เช่น ที่ทำการปกครองอำเภอภูแก้ว โรงพยาบาลภูแก้ว สำนักงานสาธารณสุขอำเภอภูแก้ว
สถานีตำรวจภูธรภูแก้ว เป็นต้น
- ช่องทางการรายงานข้อมูลกลุ่มไลน์ “ศปถ.อ.ภูแก้ว”
- ช่องทางการรายงานข้อมูลกลุ่มไลน์ “SRRT อุบัติเหตุทางถนน ของจังหวัดอุดรธานี”
- ช่องทางการรายงานข้อมูลกลุ่มไลน์ “ศปถ.อุดร”

ลงชื่อ ผู้รายงาน
(นายจรัส กังน้อย)
ปลัดจังหวัดอุดรธานี
ตำแหน่ง

ภาพประกอบการปฏิบัติงานป้องกันและลดอุบัติเหตุทางถนนอำเภอภูแก้ว จังหวัดอุดรธานี

